

Liikenne 12- suunnitelman toteutus ja kaupunkiseudut

Claes Krüger

Oulun kaupungin kehittämispäällikkö

A satellite night view of Europe, showing the continent illuminated by city lights. The lights are concentrated in major urban centers and along coastlines, creating a glowing pattern against the dark landmass. The surrounding oceans are dark blue, and the overall scene is captured from a high-altitude perspective.

Suomen ja kaupunkiseutujen
kansainvälinen saavutettavuus korostuu
entisestään Venäjän hyökättyä Ukrainaan

Kaupunkiseudut ja Liikenne 12-suunnitelma

Liikenteen rahoitus

Kaupungit ja kaupunkiseudut ovat ilmaisseet huolensa siitä että Liikenne 12-suunnitelman talouskehys on sille asetettujen tavoitteiden kannalta riittämätön.

Yhteisrahoitusmalli

Eduskunta hyväksyi valtioneuvoston selonteon johdosta kannanoton: eduskunta edellyttää valtioneuvoston huolehtivan siitä, että yhteisrahoitusmallilla ei muuteta liikennehankkeiden rahoitusvastuiden peruseriaatteita.

Liikenne- ja viestintävaliokunta totesi mietinnössään (LiVM 17/2021 vp):

Valtion omistaman infrastruktuurin investointivastuun ei tule siirtyä kunnille, vaan noudattaa valtion ja kuntien työnjakoa
valtion ja kuntien tulee yhteistyössä pyrkiä selkeiden, ennakoitavia parantavien periaatteiden luomiseen yhteisrahoitukselle.

Kaupunkiseudut ja Liikenne 12-suunnitelma

MAL-sopimukset

Yli puolet suomalaisista asuu MAL-alueella

MAL-sopimusmenettelyä nykymuodossaan pidetään tärkeänä ja toimivana keinona vastata mm. kestäväan liikkumiseen ja yhdyskuntarakenteeseen sekä ilmastotavoitteisiin.

MAL-kaupunkiseutuja koskevat valtakunnalliset seurantamittarit auttavat kaupunkiseutujen vertailua ja kehittämistä kohti Liikenne 12 suunnitelman tavoitteita.

Liikenne 12-suunnitelman toteutuksessa tulee konkreettisemmin tunnistaa hyväksytyt MAL-sopimukset ja sisällyttää niissä mainitut yhdessä edistettävät tavoitteet ja hankkeet selvemmin mukaan investointiohjelmaan ja varata niille tarvittavat resurssit.

Kaupunkikehityksen kannalta tärkeitä liikenteen ja maankäytön kehityshankkeita ovat asemakeskukset ja ratapihahankkeet

OULUN ASEMAKESKUS

MODERNI JA MONIPUOLINEN ASEMA-ALUE

- Sijainti keskellä kaupunkia kaikkien kulkutapojen ulottuvilla
- Arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkeatasoinen ja toimiva
- Monitoimiareena, toimistoja, kaupan ja ravintoloiden tiloja sekä asuntoja
- Kerrosala 120 000-150 000 m²

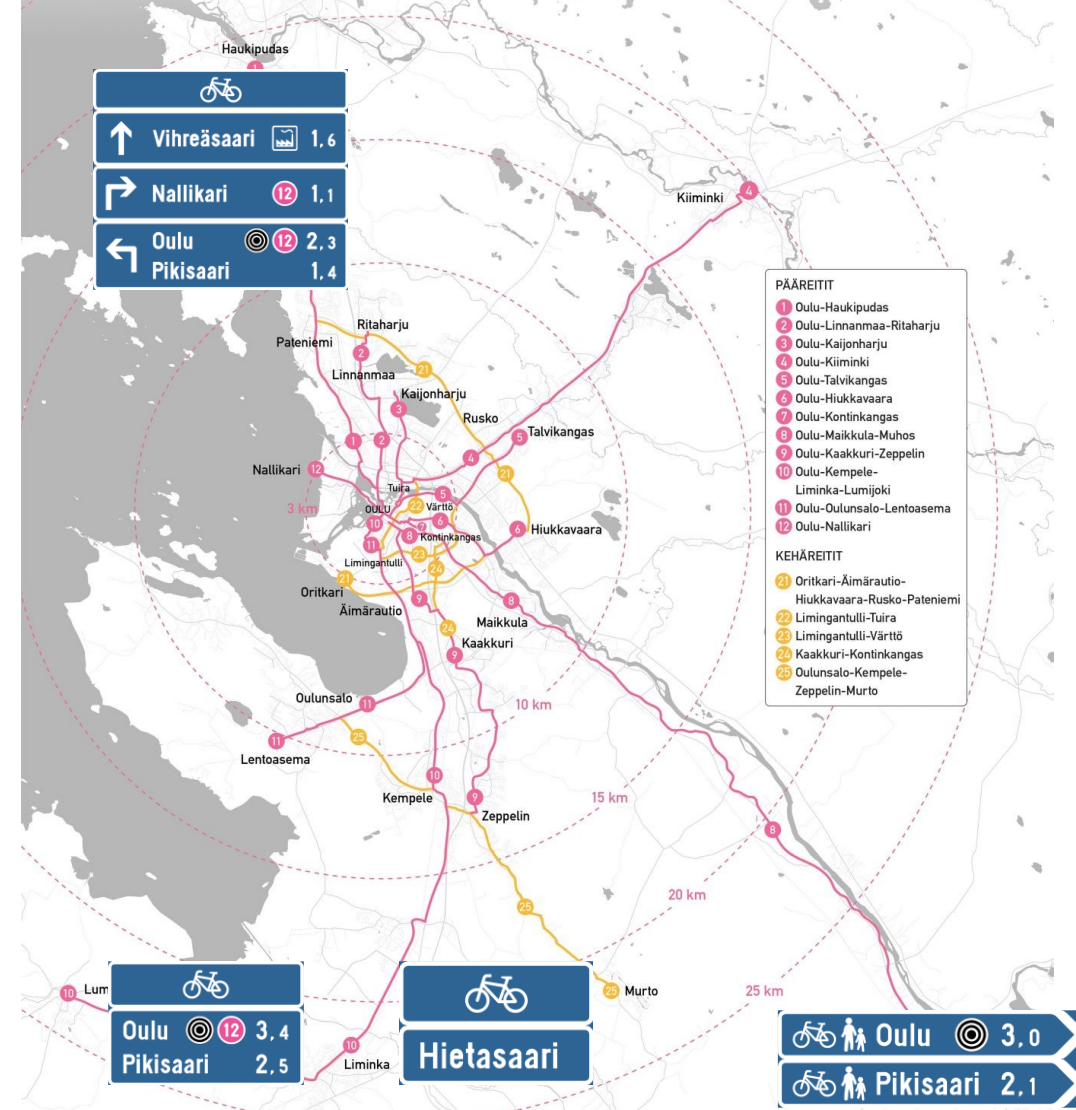
Pyöräilyn ja kävelyn kehittäminen kaupunkiseuduilla

Tukee kaupunkiseutujen kestävästä liikkumisesta ja ilmastotavoitteiden saavuttamista kaupungeissa.

Suurten kaupunkiseutujen suunnitelmissa on rakentaa kattava laadukkaiden pyöräteiden, baanojen verkko. Baanat mahdollistavat nopean, suoran ja tasavauhtisen pyöräliikenteen.

Pyöräilyyn ja kävelyyn liittyvä valtion rahoitus, Traficomien 30 miljoonan vuosittainen infrarahoitus, on turvattu Liikenne 12 suunnitelman toteutuksessa.

OULUN SEUDUN PYÖRÄILYN PÄÄREITIT

Kaupunkiseutujen joukkoliikenne

Kaupunkiseudut ovat olennaisessa roolissa myös päästövähennys- ja hiilineutraaliustavoitteissa. Koronan vaikutukset ovat olleet suuret joukkoliikenteen käyttäjämäärille ja rahoitukselle.

Matkustajamäärät Oulun kaupunkiseudun joukkoliikenteessä vuonna 2021 olivat - 36 % verrattuna vuoteen 2019. Vuoden 2022 osalta matkamäärät ovat nousseet maltillisesti.

Kaupunkiseutujen joukkoliikenteen palvelutason tulevaisuus tulee varmistaa valtionavustuksilla tulevan hallituskauden ajan. Siirtymäkauden aikana joukkoliikennetoimijat pystyvät hallitusti muuntamaan joukkoliikenteen palvelutasoa muuttuneiden liikkumistarpeiden mukaan ja Liikenne12 –tavoitteisiin on mahdollista vastata.

**Elinkeinoelämää tukevat
investoinnit kaupunkiseuduilla
entistä tärkeämpiä kansallisen
kasvun ja hyvinvoinnin kannalta**

CASE: Oulun kaupunkiseudun hankkeet Liikenne 12 suunnitelman toteuttamisessa ja väyläverkon investointiohjelmassa – tukevat kansallista kasvua

1. Poikkimaantie

- Väyläverkon investointiohjelmassa hankekorissa 1A

2. Oulun asemakeskus ja ratapiha

- MAL-hankkeena mainittu investointiohjelmassa, kustannusjako tarkentuu vuoden 2022 aikana

3. Liminka-Oulu kaksoisraide

- MAL-sopimuksessa sovittiin tarveselvityksestä, ratasuunnittelu käynnissä

4. Alueellisen junaliikenteen kehittämiselvitykset seitsemällä kaupunkiseudulla

- Oulun kaupunkiseutu selvityksessä mukana

Alustavasti arvioidut vaikutukset Storaenson toisesta kartonkilinjasta Ouluun

Liikenteen määrät tulevat kaksinkertaistumaan raiteilla ja teillä.

Kokonaisinvestointi
900-1000 miljoonaa euroa

Vuosittainen liikevaihto kasvaisi
noin 800 miljoonaa euroa

Arviolta 150-200 uutta työpaikkaa
Stora Enson toimintoihin

Oulun tehtaan
tuotantokapasiteetti nousisi
1,3 miljoonaan tonniin

Vuosittainen puunkulutuksen kasvu
ei ylittäisi yhtiön Veitsiluodon
tuotannon aikana hankitun
kuitupuun määrää

Tuotannon fossiiliset
hiilidioksidipäästöt eivät lisäänty
biopolttoaineita käytettäessä

THE RENEWABLE MATERIALS COMPANY

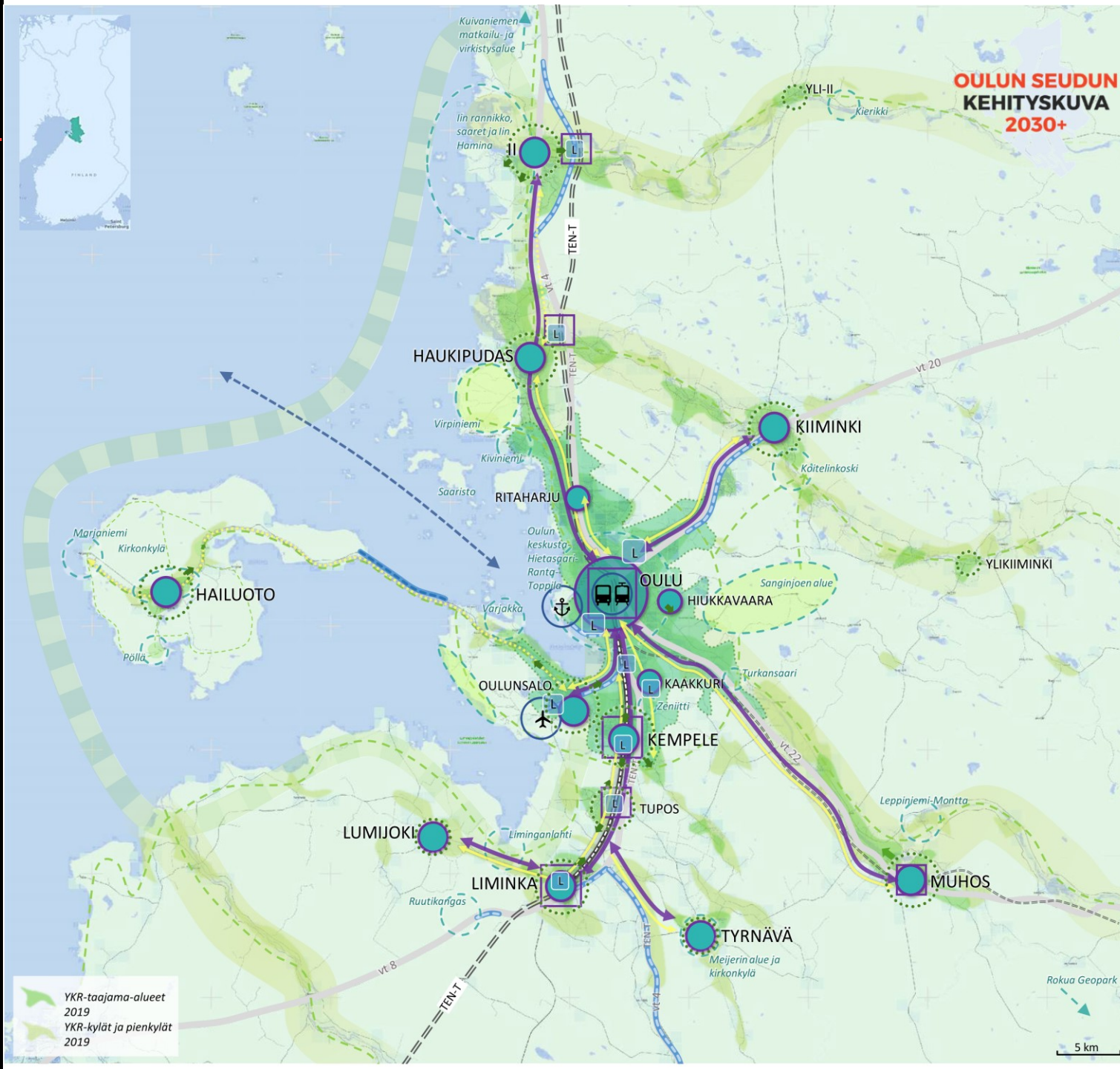
KEHITYSKUVA-KARTTA

VUONNA 2040 OULUN SEUTU ON POHJOISEN SUOMEN KESTÄVÄ, HOUKUTTELEVA JA ELINVOIMAINEN KAUPUNKISEUTU

Oulun seudun kehityskuvan kärkihankkeet

- ✓ Kestävän ja houkuttelevan yhdyskuntarakenteen edistäminen: Kaupunkiseutusuunnitelman, liikennejärjestelmäsuunnitelman toteutus sekä monipuolisen asuntotuotannon ja keskustojen kehittämissuunnitelmien toteutus
- ✓ Kestävän liikkumisen edistäminen: seudullinen joukkoliikennestrategia sekä kävely-ympäristöjen parantamisen seudullinen suunnitelma ja pyöräilyn pääreittisuunnitelman toteutus
- ✓ Seudun saavutettavuuden parantaminen: Liminka-Oulu – kaksoisraide, päätös seudullisen lähijunaliikenteen käynnistyksestä ja asemaseutujen kehittäminen
- ✓ Seudun matkailun masterplan & seudullisen reitistön kehittäminen ja brändäys
- ✓ Seudullinen monialainen yhteistyö, vaikuttaminen ja aluemarkkinointi

Kehityskuvakartta kuvaa Oulun seudun tärkeimmät maankäytön ja liikenteen, palveluiden ja matkailun kehittämisen painopisteet ja kasvun suunnat. Merkintöjen maantieteellinen laajuus on kuvattu yleispiirteisesti tasolla.

Kehityskuvamerkinnot

- Yhdyskuntarakenteen tiivistyvät alueet: Kestävän, monipuolisen ja tiivistyvän yhdyskuntarakenteen sekä pyöräilyn ja kävely-ympäristöjen kehittäminen aluekeskuksissa, taajama-alueilla ja niiden läheisyydessä hyvillä saavutettavuusalueilla paikalliset erityispiirteet huomioiden
- Ydinvyöhykkeen kehittäminen myös monipuolisena palveluiden, työpaikkojen, logististen solmupisteiden ja asumisen alueena
- Asemaseutujen kehittäminen monipuolisina kaupunkikehittämisen kohdealueina
- Oulun seudun keskustojen verkosto: keskustojen ja niiden palveluiden saavutettavuuden kehittäminen sekä monialaisen yhteistyön edistäminen kuntien välillä
- Joukkoliikenteen runkoyhteyksien ja palveluiden kehittäminen
- Pyöräilyn pääreittiverkosto ja kehitettävät yhteysvälit & pyöräilymatkailun edistäminen
- Väylä- ja rataverkon kehittäminen: Seudullisesti merkittävät hankkeet
- TEN T -ydinverkkokäytävän kehittäminen Euroopan tasolle
- Seudun logistiikkaverkon ja niiden saavutettavuuden kehittäminen
- Seudullisesti merkittävien matkustaja- ja tavaraliikenteen terminaalien kehittäminen logistiikan, elinkeinoelämän ja matkailun näkökulmista
- Meriväylän syventäminen ja kehittäminen
- Seudullisten matkailun ja virkistyskäikökohteiden ja -alueiden verkoston ja saavutettavuuden kehittäminen
- Jokien helminauhan kehittäminen, paikallisten vahvuuksien esiintuonti ja reitistöt
- Merellisen seudun helminauhan kehittäminen rannikolla sekä Kansallisen meripuiston / Perämeren merenranta-alueen matkailu- ja virkistysalueen kehittäminen, alueen satamaverkoston ja vesiyhteyksien kehittäminen
- Seudullisen virkistysreitiverkoston kehittäminen

5 km

Komission TEN-T asetusehdotus

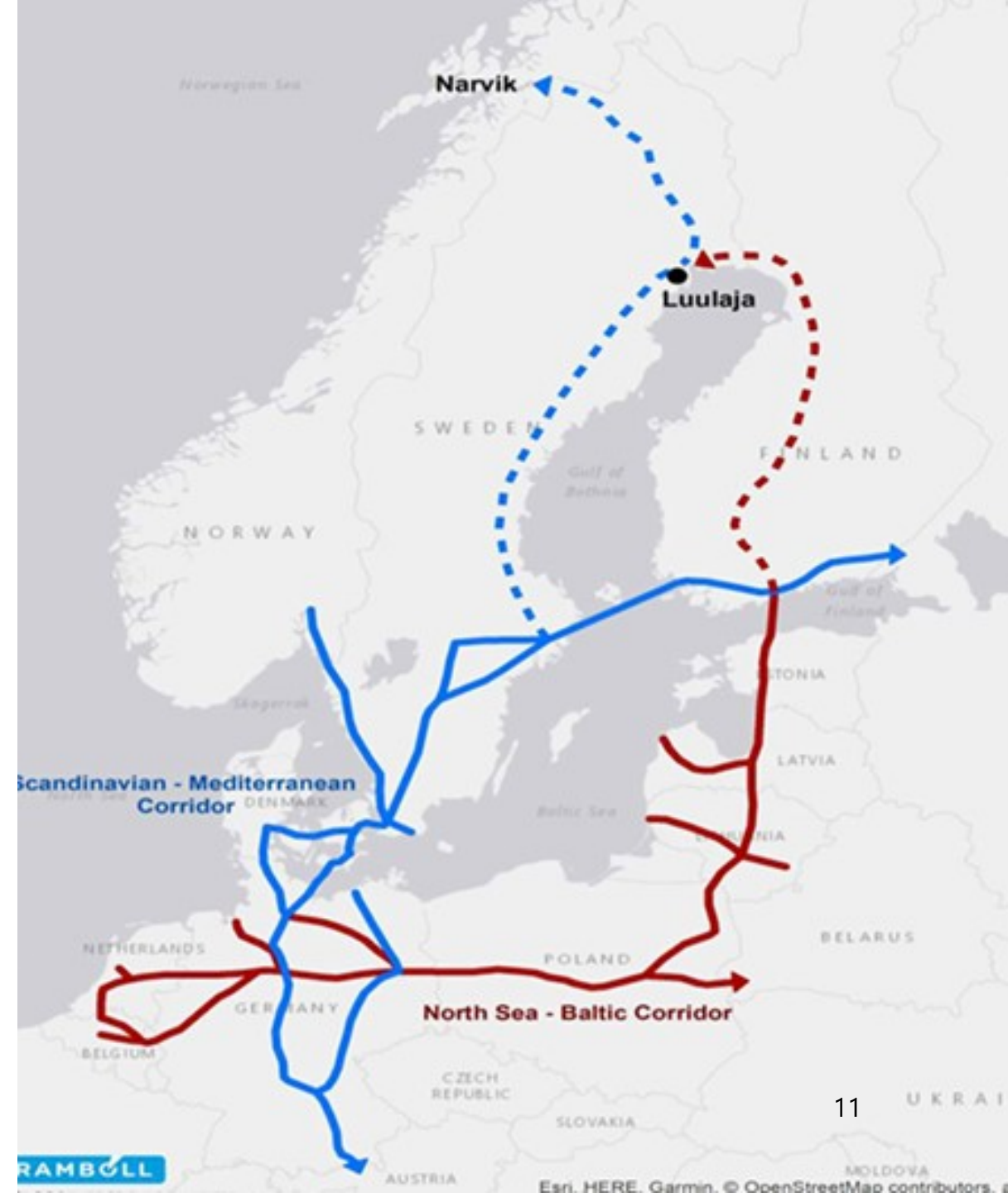
Ehdotus mahdollistaa kaupunkiseutujen kehittämistä kestävästä liikenteestä keskuksina ja vahvistaa valtion ja kaupunkiseutujen kumppanuuksia. **Kaikki seitsemän MAL-seutua Suomessa saivat ehdotuksen myötä kaupunkisolmukohdan statuksen – Helsinki ja Turku, Jyväskylä, Kuopio, Lahti, Oulu ja Tampere.**

Kaupunkisolmukohdille kohdistuisi kestävästä matkustajaj- ja tavaraliikenteeseen liittyviä velvollisuuksia, mutta avautuisi myös mahdollisuuksia EU-rahoitukseen.

Kestävästä liikenteestä edistäminen kaupunkiseuduilla on Liikenne 12 -suunnitelman mukaista ja lisäksi se on tehokas ilmastotoimi.

Oulun kaupungin kestävästä kaupunkiliikenteen suunnitelma hyväksyttiin vuonna 2021.

Liikenne 12 suunnitelman toteutuksessa pyrittävä hyödyntämään CEF-rahoitusta entistä voimallisemmin.

**Huoltovarmuus, turvallisuus
ja saavutettavuus nähtävä kokonaisuutena**

Perämerenkaaren kehittämisvyöhykkeen rajaton ja kestävä tulevaisuus 2021-2023

Perämerenkaaren kaupunkiseudut ja keskeiset sidosryhmät mukana hankkeessa.

Rajan ylittävän yhteistyön, luottamuksen, verkosto- ja kumppanuusyhteistyön palauttaminen koronapandemian jälkeen.

Systemaattisen verkostotyön käynnistäminen ja kiihdyttäminen Perämerenkaaren alueella painopisteenä:

1. Saavutettavuus, liikenne ja liikejärjestelmät
2. Merellinen matkailu

Toimintaympäristön muutoksessa tarvitaan tiiviimpää yhteistyötä ja kumppanuutta valtion ja kaupunkiseutujen kesken

Kaupunkiseudut tulee ottaa tiiviimmin tuottamaan tietoa elinkeinoelämän ja työssäkäynnin tarpeista valtakunnallisen liikennejärjestelmän tilannekuvan päivittämiseen ja seuraavaan Liikenne 12-suunnitelmaan.

Kaupunkiseutujen liikennemallit tärkeässä osassa valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämisessä.

Elinkeinoelämä

Valtio

Kaupunkiseudut

Sidosryhmät

Kiitos!

